

ლიტერატურის შეფასების სქემა

1. „შუშანიკის წამების“ ჩვენამდე მოღწეული ტექსტი იწყება ამგვარი წინადადებით: „და აწ დამტკიცებულად გითხრა თქვენ...“, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ ტექსტი თავნაკლულია (შუშანიკის ბავშვობიდან ღვთისმოშიშობაზე ტექსტის დასაწყისშივე ნათქვამია: „ვითარცა იგი ვთქუთ“, თუმც მანამდე ამ თემაზე არაფერია ნათქვამი).

თავნაკლულია (დასაწყისშივე ნათქვამია: „ვითარცა იგი ვთქუთ“, თუმც მანამდე ამ თემაზე არაფერია ნათქვამი) _____ 1

2. აბო იმიტომ უნდა დაისაჯოს, რომ მას სხვებმა არ მიჰბადონ (სხვა მაჰმადიანებიც რომ არ გაჰყვნენ მის კვალს).

სხვებმა რომ არ მიჰბადონ _____ 1

3. ხუცად კურთხევა რომ დაუპირეს, გრიგოლმა თქვა: „და აწ პატივსა ვხედავ და პატივისაგან მეშინის!“ (დიდი პატივია, მაგრამ პასუხიმგებლობის მეშინია); როდესაც ახლობლებმა მისი ეპისკოპოსად კურთხევა ისურვეს, გრიგოლმა ყველაფერი მიატოვა და თავის თანამოაზრეებთან ერთად გაეცალა მშობლიურ მხარეს.

1. დიდი პატივია, მაგრამ პასუხიმგებლობის მეშინია _____ 1

2. გაეცალა მშობლიურ მხარეს _____ 1

4. ყოველგვარი უბედურების სათავედ ავთანდილს სიცრუე (ორპირობა) მიაჩნია; ავთანდილის აზრით, ცოდნის შეძენის საბოლოო მიზანია სამყაროს უზენაეს წესრიგთან შერწყმა; ავთანდილის აზრით, ადამიანს სულიერად სიყვარული ამაღლებს; ამ თემაზე საუბრისას იგი იმოწმებს მოციქულთა ავტორიტეტს; რადგან ავთანდილი შერცხვება საიქიოში ტარიელთან პირისპირ შეხვედრისას, მას არ შეუძლია, რომ მის დასახმარებლად არ წავიდეს; როდესაც მამაკაცს ადარებს „ღიაცსა ქსლისა მბეჭველსა“, ავთანდილი სიმხდალის (ლაჩრობის) შესახებ საუბრობს.

1. სიცრუე (ორპირობა) _____ 1

2. სამყაროს უზენაეს წესრიგთან შერწყმა _____ 1

3. სიყვარული _____ 1

4. მოციქულის _____ 1

5. საიქიოში შერცხვება _____ 1

6. სიმხდალის (ლაჩრობის) _____ 1

5. ამ ლექსის მთავარი სათქმელი ის არის, რომ ამჟვენად ყველაფერი წარმავალია.

ყველაფერი წარმავალია _____ 1

6. გრიგოლ ორბელიანი შვილთა თაობას აბრალებს, რომ „უმაღურმა შვილებმა“ დაივიწყეს ღმერთი და შერყვნეს ენა (მამათა დამსახურების უგულვებელყოფა, ფარისევლობა, გონების გარყვნა...).

შერყვნეს ენა _____ 1

დაივიწყეს ღმერთი (მამათა დამსახურება უარყვეს...) _____ 1

7. პირველი გამარჯვების შემდეგ ქართველთა მარცხი განაპირობა დალატმა; ერეკლეს გადაწყვეტილი ჰქონდა ქართლის ბედი – საქართველო რუსეთს უნდა დაეცვა.

1. დალატმა _____ 1

2. საქართველოს დაკავშირება რუსეთთან _____ 1

8. „იმიტომ, რომ ქართველია“ (იღია ამბობს, რომ, მიუხედავად სიმდიდრისა, ლუარსაბის სახლ-კარი ცუდ დღეში იმიტომ არის, რომ მისი პატრონი ქართველია).

ქართველია ----- 1

9. პოემაში აღწერილია X საუკუნის ამბავი. ბერძენთა დახმარების სანაცვლოდ მიღებული სიმდიდრით ქართველებმა ათონის მთაზე მონასტერი ააგეს.

1. *X საუკუნის* ----- 1

2. *მონასტერი ააგეს* ----- 1

10. ონისე ეხვეწებოდა მოხევეებს – დაუყოვნებლივ მოეკლათ – რადგან მტერი მას გამოეპარა და მეგობრების დაღუპვაში დამნაშავე ვაჟკაცს სიცოცხლე აღარ სურდა; მოხევეებმა ონისე შებოჭეს და სოფელში წაიყვანეს.

1. *უნებურად მოღალატე აღმოჩნდა* ----- 1

2. *შებოჭეს* ----- 1

11. სასაფლაოზე ყოფნისას ალაზას მოეჩვენა, რომ გარდაცვლილი ქისტები საყვედურს ეუბნებოდნენ, შემდეგ საფლავებიდან წამოდგნენ და გაქცეულს დაედევნენ; ჯოყოლას კითხვაზე – რატომ იყო ნამტირალევი – ცოლმა უთხრა, დევი შემომეყარა შენს ცხენს რომ ვეძებდი და იმან შემაშინაო; ალაზას მტრის დატირება რომ მოუწონა, ამაში ჯოყოლას მიმტვევებლობა (შემწყნარებლობა, ვაჟკაცობა, ცოლის მიმართ ნდობა...) ჩანს.

1. *გარდაცვლილები დაედევნენ (საყვედურობდნენ)* ----- 1

2. *დევი გამომეყიდაო* ----- 1

3. *მიმტვევებლობა (შემწყნარებლობა, ვაჟკაცობა...)* ----- 1

12. ამ ლექსის ლირიკული გმირი მიმართავს ღვთისმშობელს; ლექსში გამოსატული სასოწარკვეთილება გამოწვეულია რწმენის შერყევით.

1. *ღვთისმშობელს* ----- 1

2. *რწმენის დაკარგვით* ----- 1

13. ყივჩაღს სასურველი ქალის ქმარი კლავს.

14. სიტყვები – „ღამის თვალი“ – აღნიშნავს მთვარეს; სიტყვები – „ბრჭყვიალა კენჭები“ – აღნიშნავს ვარსკვლავებს.

1. *მთვარეს* ----- 1

2. *ვარსკვლავებს* ----- 1

15. ვასიკო კეჟერაძის აზრით, კარცერ-ლუქსში უნდა მოათავსონ ის ადამიანები, რომელთაც არ უყვართ კითხვა; კარცერ-ლუქსიდან „დამნაშავე“ მაშინ უნდა გაათავისუფლონ, როდესაც იგი კითხვას მიეჩვევა.

1. *ვისაც არ უყვარს კითხვა* ----- 1

2. *როდესაც იგი კითხვას მიეჩვევა* ----- 1

წერიტი დავალებების შეფასების კრიტერიუმები

წერიტი დავალების მაქსიმალური ქულაა 25. თუ აბიტურიენტის ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, მითითებები მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით არის შესრულებული ან ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულის, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

I კრიტერიუმი

№	<i>დავალების ადეკვატურად გაგება და გააზრება</i>	<i>ქულები</i>
1.	დავალების პირობა <i>ადეკვატურადაა</i> გაგებულის, ტექსტი <i>ღრმად</i> გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	4
2.	დავალების პირობა და ტექსტი <i>ადეკვატურადაა</i> გაგებულის.	3
3.	დავალების პირობა და ტექსტი <i>მთლიანობაში ადეკვატურადაა</i> გაგებულის და გააზრებული, თუმცა <i>ერთ</i> შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის ან ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	2
4.	<i>ერთზე მეტ</i> შემთხვევაში დავალების პირობა ან/და ტექსტი <i>არაადეკვატურადაა</i> გაგებულის.	1
5.	ტექსტი <i>მთლიანობაში არაადეკვატურადაა</i> გაგებულის.	0

II კრიტერიუმი

№	<i>ნაშრომის აგება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამივე</i> მითითებას და <i>კარგადაა ორგანიზებული</i> , მონაკვეთები <i>თანამიმდევრულად და ლოგიკურად</i> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი (დავალების მითითება <i>შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული</i>).	3
2.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამ</i> მითითებას, თუმცა <i>ნაწილობრივ დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას და <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, მონაკვეთები <i>თანამიმდევრულად და ლოგიკურად</i> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	2
3.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას, თუმცა <i>ნაწილობრივ დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას და <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, მონაკვეთები <i>თანამიმდევრულად და ლოგიკურად</i> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	1
4.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას, თუმცა <i>ნაწილობრივ დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი.	0

III კრიტერიუმი

№	<i>მოსაზრებების არგუმენტირება და ადეკვატური ციტირება</i>	<i>ქულები</i>
1.	მსჯელობა <i>სამივე</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით.	6
2.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	5
3.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	4
4.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>ორ</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	3
5.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, <i>მეორე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	2
6.	<i>სამივე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
7.	<i>ორი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული; ან მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული; ანდა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული.	0

IV კრიტერიუმი

№	<i>ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შეფასება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში გამოყოფილია ტექსტის არაერთი მხატვრული თავისებურება (მოცემულია მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითებით.	2
2.	ნაშრომში გამოყოფილია ტექსტის არაერთი მხატვრული თავისებურება (მოცემულია მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითებით, თუმცა მოხმობილია ერთი არაადეკვატური მაგალითი; ანდა გამოყოფილია ტექსტის ერთი მხატვრული თავისებურება და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითით.	1
3.	ნაშრომში გამოყოფილია ტექსტის მხატვრული თავისებურებები (მოცემულია მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ), მაგრამ არ არის დასაბუთებული კონკრეტული მაგალითებით ან მოხმობილია ერთზე მეტი არაადეკვატური მაგალითი; ანდა ნაშრომში არ არის გამოყოფილი ტექსტის მხატვრული თავისებურებები (არ არის მოცემული მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ).	0

V კრიტერიუმი

№	<i>დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან არ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ არ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში არ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე არ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VI კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>ფაქტობრივი შეცდომები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში არ არის დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში დაშვებულია ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VII კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>ლექსიკა და სტილი</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, აგრეთვე დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება, გვხვდება ორიოდ სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება რამდენიმე სტილისტური ხარვეზი.	1
3.	თხზულება სტილისტურად გაუმართავია.	0

VIII კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>სინტაქსური კონსტრუქციები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში დაშვებულია ერთი სინტაქსური შეცდომა.	2
2.	ნაშრომში დაშვებულია ორი სინტაქსური შეცდომა.	1
3.	ნაშრომში დაშვებულია ორზე მეტი სინტაქსური შეცდომა.	0

IX კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>მორფოლოგია, ორთოგრაფია და პუნქტუაცია</i>	<i>ქულები</i>
1.	არ არის ოთხზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	2
2.	არ არის ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	0